



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2011/2021
29.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Цакула и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Стојан Луковић и Гордана М. Луковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2457/20 од 02.04.2021. године, у седници одржаној 29.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2457/20 од 02.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1791/19 од 03.12.2019. године, исправљеном правноснажним решењем истог суда П1 1791/19 од 16.07.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој на име разлике у заради по основу звања и разлике зараде по основу минулог рада, почев од 18.11.2007. до 18.11.2010. године исплати износ од 200.163,25 динара у појединачно опредељеним месечним износима са законском затезном каматом на начин и са даном доспећа ближе наведеним у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде трошкова поступка, исплати износ од 172.103,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2457/20 од 02.04.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1791/19 од 03.12.2019. године, исправљена решењем истог суда П1 1791/19 од 16.07.2020. године у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој на име разлике у заради по основу звања и разлике зараде по основу минулог рада почев од 18.11.2007. до 18.11.2010. године исплати износ од 200.163,25 динара са законском затезном каматом у појединачно опредељеним месечним износима ближе наведеним у овом ставу изреке.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног поступка.

Тужила је против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 3) и члана 407. став 1. тачка 4) Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је на основу решења Министарства унутрашњих послова бр. 112-151-129/2000 од ...2000. године примљена у радни однос на неодређено време у Министарству унутрашњих послова РС – Управа ... у својству ... од 15.06.2000. године, а почев од 22.12.2000. године распоређена на радно место ... у станици пограничне полиције ..., у чину млађег водника. Након завршене Београдске пословне школе, решењем од 20.07.2005. године, тужила је распоређена на радно место шефа у станици пограничне полиције ..., у чину млађег заставника. Тужила је дана 15.09.2005. године завршила студије на Факултету за услужни бизнис, на смеру менаџмент у Сектору финансијских услуга, и стекла је стручни назив дипломирани економиста. Дописом од 17.05.2007. године, начелник Управе граничне полиције је обавештен да Сектор финансија, људских ресурса и заједничких послова Управе граничне полиције није у могућности да донесе решење за премештај тужиле на радно место послови ... у Одељењу за ..., с обзиром да у поступку акредитације тек треба да буде прецизиран стручни назив који је тужила стекла на Факултету за услужни бизнис. Решењем МУП – Дирекција полиције од 25.03.2010. године тужила је премештена са радног места ... у станици граничне полиције ... на радно место послови ... у Одељењу за ... Управе граничне полиције, почев од 01.04.2010. године у звању самостални полицијски инспектор.

Првостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања закључио да је тужбени захтев тужиле основан. Сматра да су у моменту подношења предлога за премештај тужиле од 16.05.2007. године на радно место послови контроле предузетих мера према странцима у вишем звању, били испуњени услови за доношење решења о премештају, а да образложење Управе за људске ресурсе да је потребно да у поступку акредитације буде прецизиран стручни назив који је тужила стекла, није у складу са чланом 127. Закона о високом образовању и аутентичним тумачењем Народне скупштине Републике Србије, према ком члану и тумачењу је тужила могла да

користи стечени стручни назив. Стога налази, да је тужени орган одбијањем да донесе решење о премештају тужиље у ситуацији када су били испуњени услови да се тужиља распореди на друго радно место у вишем звању, поступио незаконито, чиме је тужиљи причињена штета у висини разлике у плати коју би остварила у вишем звању и коефицијенту да је била премештена на радно место послови ... Код наведеног, првостепени суд је обавезао тужену да тужиљи накнади проузроковану штету у висини коју је утврдио из налаза и мишљења судског вештака, на који странке нису имале примедбе и у складу са којим је тужиља коначно определила тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у ставу првом и другом изреке и одбио тужбени захтев тужиље као неоснован. Наводи да у конкретном случају надлежни руководилац, по предлогу Управе граничне полиције за премештај тужиље од 16.05.2007. године, није донео решење о њеном премештају на предложено радно место. У моменту када је тужиља завршила студије и стекла диплому Факултета за услужни бизнис, овај факултет био је у поступку акредитације стручног назива који стиче лице по завршетку студијског програма овог факултета, па да је погрешан закључак првостепеног суда да су били испуњени услови за доношење решења о премештају тужиље у више звање. Како се у поступку акредитације утврђује да ли су испуњени услови да се стечени стручни назив на одговарајућим студијама призна, то оцењује да пре окончања поступка акредитације стручног назива који је стекло лице по завршетку студијског програма на Факултету за услужни бизнис, није могао бити утврђен ни одговарајући стручни назив који је тужиља стекла након што је завршила студије на овом факултету. Стога налази да нису били испуњени услови за премештај тужиље на радно место у вишем звању, како произлази из дописа Управе за људске ресурсе од 17.05.2007. године. Следом наведеног, сматра да није било места ни примени члана 127. Закона о високом образовању и аутентичног тумачења Народне скупштине. Закључује да одбијање доношења решења о премештају тужиље у више звање не представља незаконито поступање туженог, како погрешно налази првостепени суд, па је првостепену пресуду преиначио у ставу првом изреке и одбио тужбени захтев.

Тужиља тужбом потражује накнаду штете, коју је претрпела јер на предлог Управе граничне полиције од 16.05.2007. године није распоређена на радно место послови ... у Одељењу за ... Управе граничне полиције за које је испуњавала услове у складу са уверењем о стеченом високом образовању од 27.09.2005. године, већ је све до 18.11.2010. године била распоређена на радним местима са мањом зарадом по основу ниже стручне спреме и нижег звања. Дакле, тужиља сматра да јој за период од 18.11.2007. до 18.11.2010. године припада право на исплату разлике зараде између зараде коју би остваривала на радном месту на које није распоређена у складу са својом стручном спремом и зараде остварене на радним местима на којима је у утуженом периоду обављала послове и задатке на основу решења надлежних органа које није оспоравала.

Одредбом члана 127. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 76/2005) прописано је да лице које је стекло, или стекне одговарајући академски, стручни или научни назив (у даљем тексту: назив) према прописима који су

важили до ступања на снагу овог закона задржава право на његово коришћење у складу са прописима према којима их је стекло. Лице из става 1. овог члана може тражити од високошколске установе у којој је стекло назив да му у поступку и под условима прописаним општим актом високошколске установе, а у складу са критеријумима за усклађивање стечених назива које прописује Конференција универзитета, односно Конференција академија стручних студија, утврди да раније стечени назив одговара неком од назива из члана 95. овог закона (став 4). У складу са чланом 131. Закона о високом образовању, овај закон је ступио на снагу 10.09.2005. године.

Одредбом члана 148. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05) прописано је да због потребе службе полицијски службеник може бити премештен на друго радно место, у складу са његовом стручном спремом и радним способностима, у истој или другој организационој јединици, у истом или другом месту рада, а у складу са радноправним прописима и прописима о државним службеницима.

Према одредби члана 169. Закона о полицији, на положај, дужности, права и одговорности запослених у министарству примењују се прописи о радним односима у државним органима, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није другачије одређено.

Одредбом члана 140. ст. 1. и 4. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05... 116/08) прописано је да о правима и дужностима државног службеника одлучује руководилац решењем, ако овим или другим прописом није другачије одређено, а да се при одлучивању о правима и дужностима државног службеника примењује закон којим се уређује општи управни поступак, изузев код одлучивања о одговорности за штету.

Одредбом члана 7. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06... 99/14 и 95/18) прописано је да се основна плата одређује множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плате.

Према одредби члана 14. наведеног закона, коефицијент се одређује решењем (став 1). Решењем о коефицијенту одређује се платна група у којој се налази радно место, број платног разреда и висина коефицијента (став 2).

Имајући у виду наведено, правилно је налажење другостепеног суда да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиле, због чега је основано преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиле одбио као неоснован. По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају није постојала обавеза туженог органа да по предлогу Управе граничне полиције од 16.05.2007. године, тужилу аутоматски премести на друго слободно радно место у складу са њеном стручном спремом. Ово стога што полицијски службеник због потребе службе може бити премештен на друго радно место у смислу цитиране одредбе члана 148.

Закона о полицији, али овом одредбом није прописана обавеза органа да изврши премештај. Тужиља за утужени период не може потраживати разлику у плати за радно место на које није била распоређена решењем руководиоца и послове које није обављала. Поред тога, у моменту када је тужиља завршила студије и стекла диплому Факултета за услужни бизнис, овај факултет био је у поступку акредитације, а погрешно је и позивање првостепеног суда на одредбу члана 127. ст. 1. и 2. Закона о високом образовању који је ступио на снагу 10.09.2005. године и аутентично тумачење Народне Скупштине Републике Србије, јер тужиља не спада у круг лица која су стекла одговарајући академски, стручни или научни назив према прописима који су важали до ступања на снагу овог закона, с обзиром на то да је дипломирала на Факултету за услужни бизнис 15.09.2005. године, након ступања на снагу Закона о високом образовању из 2005. године.

Следом изложеног, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, у смислу члана 153. став 1. ЗПП, одбијен је и захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић